

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 80 Lei. | Negyed évre — — — 20 Lei.
Fél évre — — — 40 | Egyes szám ára — — — 2
Nyílttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Rovás.

A falu erkölcsé.

Az okos, tudós és bölcs fejek a zöld asztal mellől annak idejében a világ nyakába sózták a világháborút, amely négy éven keresztül embervérrel s izadságos emberi munka által létrehozott javak pusztításával táplálkozott. Immár hatodik éve, hogy elült a vérzivatar, nem dörögnek már az ágyuk, a krisztusi szeretetben nevelkedett emberek már nem lövik egymásra a halált okozó mérges gázokat, a háborus rombolások felépítése megkezdődött, de azért még mindig súlyosan érezzük, hogy háboru nem csak volt, hanem „van”. A háboruban nagy értékek — emberekben és javakban — pusztultak el, de elpusztult olyan valami, ami miatt nem bír az emberiség a háboru előtti békés állapot áldásaihoz jutni, elpusztult, megrongálódott olyan valami, ami miatt még ma is háborus jóslatokkal van tele a világ: az erkölcs.

Nem kell messze mennünk s hamar meggyőződhetünk arról, hogy a háboru nemcsak a már békében is hajlamosabb nagy és kis városok, hanem a falvak erkölcsét is lezüllesztette.

Nem is kell a falvak népe mindennapi életfolyásának szemlélésére kiszállnunk, nem kell közéjük menni, elég, ha a sajtó törvényszéki rovatait olvasgatjuk figyelemmel s rögtön megállapíthatjuk, hogy a falvak népén a háborus erkölcsök lettek urrá: emberölés, lopás, rablás, betörés napirenden mindenfelé, a házas

és a családi élet tisztasága, a mindkét nembeli ifjuság romlatlansága ott is mindinkább halványodik, hanyatlak. Az adott szó megszégésének és az emberi életnek olcsó ára van ott is s az alkoholizmus, vallástalanság rémesen terjed. A könnyen, munkanélküli meggazdagodás vágya a falu népét is megmetyegette s a hajdan „jámbor falusi hívők” nem a templomok, hanem a kocsmák küszöbeibe koptatják, „A falu tiszta, romlatlan levegője” veszélyes mikrobákkal van tele s a „jog, törvény és igazság” tisztelete ott is meglazult. A „tekintélyek” megbecsülése is alábbhagyott s a falusi nép vezetői szomorúan tapasztalják, hogy a nép nem követi tanácsait.

Már pedig az ország konszolidációja megkívánja, hogy a lakosság többségét képező falvak népe erkölcsös, Istenfélő és törvénytisztelő legyen. A kormányzatnak és kormányzati szervek mindegyikének arra kell törekedni, hogy a falvak erkölcsé a veszélyes lejtőn megálljon s ne sülyedjen az ország jólétét, virágzását aláásó erkölcstelenségbe, hanem szerezze vissza régi, mocsoktalan nevét. „Falusi becsületesség” legyen jelzője újra a tiszta, romlatlan, becsületes és Istenfélő munkával élő, józanéletű embernek s akkor a háboru rombolásai, pusztításai hamar helyrehozhatók. Azok, akikre az ország vezetése, a népek irányítása van bízva, erre törekedjenek s akkor a törvényszékek büntügyi statisztikája is kedvezőbb lesz.

S—y.

Szent Antal estélyek keretében

kultúra, esztétika, irodalom, a dal melodiája és költészet adnak egymásnak kézfogást mély vallásosság jegyében. A termek mindig tulzsufolva, a szereplők gyönyörűen elkészülve, a rendezők lankadatlan buzgalma oly kedvelté tették ezen estélyeket, hogy oda mindenki szívesen megy s emelkedett lélekkel tér haza.

Az első estélyt (márc. 11) Neubarth László tanár tüzzel telt, lélekmelegítő beszéde nyitotta meg, mely után a nőikar műdala hangzott fel. Richter Malvinnak nagy tetszéssel hallgatott rutinos szavalata után Neubarth László tartotta meg nemesveretű, gondolatokban, hasonlatokban és szónoki szépségekben gazdag beszédét a katolikus öntudatról, melyben a mai rothadásban kéjelgő és hátgerincsorvadásos jellemek helyett munkában, áldozatkészségben és szeretetben megszentelt erkölcs uralmát kívánja. A gyönyörűen felépített beszéd után a közönség élvezettel hallgatta meg Ferenczy Emi solo énekét, valamint P. Máthé Özséb felolvasása után a vegyeskarnak a „Viharban” c. markans melodiat. A tartalmas, változatos és magas színvonalú estély frappáns befejezése volt Lotháryné Richter Gréte lendületes, talpraesett, nagyszerű organummal, arcjátékkal, elragadó bájjal előadott szavalata, melyben „A nővér” c. költeményben lévő változatos érzelmeket jutatta diadalra. Az első estély a női kar második műdalának hanghullámaival ért véget.

A tartalmas és sok élvezetet s lelki emel-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Forró kása

avagy Kaszkarigó János irodalmi iskolája.*

Az erdélyi magyar irodalomnak, vagy mondjuk — szépirodalomnak — egy forró kásája van, melyet mostanság sokan kerülgettek s távolról fuvogattak, de senki sem akarta egész tudóval megfjuni. Az írók nem fuhatják, mert vagy részese a kása melegítésében, vagy tartaniok kell tőle, hogy a nyelvüket megégeti a pajtáskodás nyomán. Én, a ki nem vagyok író,* megpróbálom ezt a kásafuást.

Legalább is ki kell rukkoljak a tudatlanságommal.

Azt mindig tudtam magamról, hogy végtelen sok minden van a tudományok országában, a mit én nem tudok. De evvel így van talán más halandó is. Erre annak idején

*A „Csiki Lapok”-ból vettük át e fejtegetést, mely sok igazságot mond s amelyből írók, olvasók egyaránt okulhatnak.

*Ehez szó férne, mert a kinek irását a budapesti sajtó harmadkézből is átveszi, azt mi sem tarthatjuk egyszerű olvasónak. (Szerk.)

egy jeles tanárom figyelmeztetett, mikor mondtam, hogy végtelen nagy könyvet lehetne abból írni, amit én nem tudok.

Arra a nagy könyvre én nem vagyok kíváncsi, mert azt is tudni vélem, hogy még nagyon sokan lehetnek — vagy vannak — olyanok is, kiknek tudatlanságából még nagyobb könyv is kitalálék. De már azt szörnyen röstellem, hogy a manapság az erdélyi szépirodalom termékeit kitevő írárok jó nagy részét a legfigyelmesebb olvasás s a leganalizáltabb boncolgatás mellett sem tudom megérteni. És ez így van a forradalom után. Azt hittem eddig, hogy az egyéni fogyatékos s ennek magyarázata is abban a bizonyos nagy könyvben foglalhatik. Hallgattam hát és mohón olvastam az irodalmi kritikákat, melyekben az író urak egymást halálra szokták dicsérni, hátha felvilágosítanak. Nem sikerült eligazodnom.

Most kezdem pedzeni csak a dolgot, mióta Szabolcska Mihályt azért kezdtek leckéztetni, hogy Ő nem érti az Ady verseket. Szabolcska maga is meghökkent a szentencián s kimagyarázni igyekszik magát, hogy így, meg amúgy, a helyett, hogy újból és ápertén ki-

mondaná, hogy igenis nem érti az Ady versek jó nagy részét. Ezt pedig annál bátrabban mondta volna ki, mert ugyanezt már jóval előbb kimondotta Rákosi Jenő, akit mi mégis tartunk valamire, dacára, hogy Szabó Dezső „valahonnan felbukkant és hozzánk vetődött, ravasz és közepes svábnak” tartja. De hát utoljára is, mi megrovandó van abban, ha valaki nem érti azt, a mit más ír? Én például őszintén ki kell jelentenem, hogy nem vagyok képes megérteni a mai erdélyi szépirodalomban megjelent versek, — sőt prózai írárok — jó nagy részét. Ezért akár agyon is üthetnek, de akkor sem fogom megérteni. Ez ugyan nem nagy virtus tőlem, sőt nem bizonyít semmit, mert feltehető, hogy amit én nem értek, az ama nagy könyvben van megírva. De mégis valami halvány gyanul feltételezhet.

Mikor a szóban levő verseket olvasom, mindig eszembe jut a mi diákidőnkben az udvarhelyi Kollegium és gimnázium környékén száraz cipóért verselő Kaszkarigó Jancsi, aki ilyen verseket mondott és fel is mérte az ujjain:

„Kaszkarigó kalács.

Farmacia VLAD gyógyszerár
Orăștie-Szászváros, Str. Regala No. 1.

Bel- és külföldi gyógykülönlegességek, arc-, kéz-, hajápoló szerek, irigátorok, különféle gummi-árak, gyógy- és pipere-szappanok, Eau de Colognek, száj- és köröm-kefék, fogpaszták, szájvizek, gyógyborok. Idei friss csukamájolaj. Kilója: 120.— leu. 138 13—

kedettséget nyújtó második estély (március hó 18-án) minden pontja szent Antal tiszteletére volt szentelve Bisztricsányi Ernőné és Tamassovits Paula rendezésében. A polgáristák énekkara nyitotta meg Makkay Margit harmoniumkíséréte mellett. Elragadóan kedves látvány volt, midőn a fehér fátyolos lányok az „Ima” elszavalása közben megkoszorúzzák és gyertyafényözönnel árasztják el szent Antal képét. Borzáné Balouschek Ida „Szent Antal halai” c. költeménynek magasan szárnyaló, harmonikus és mindenkit lebilincselő szavallatával nyújtott sok élvezetet a közönségnek s aratott tapsorkánt. Ezután Kuszó Erzébet tartott mélyreható felolvasást „Szent Antal, mint a mai társadalom orvosa” címen általános figyelem közt, Pozdina Elza pedig „Im Dom zu Köln” nagyszabású német melodráma precíz és átérző elszavalásával vitte ki a helyzetet megértő közönség osztatlan figyelmét és elismerését. Az estély gerince Neubarth László tanárnak „Az ideális életéről” tartott magasröptű, fönséges gondolatokkal átszőtt, fordulatossá, derűs világnézetű, katolikus öntudattól sugárzó beszéde volt, melynek a lelkek mélyén szántó igazságait mohó figyelemmel hallgatta a közönség apraja, nagyja. A markáns beszéd nemesítő, irányító hatásával távozott az estély végén mindenki a polgári iskolások karénekének hangjai mellett.

Antoss Irma és Gyöny Istvánné rendezésében új gárda állt a harmadik estélyen (márc. 25) a léleknesesítő ügy szolgálatában. Mikor a függöny felgördült, háttérben a Hettás Józsefné által gyönyörűen feldiszipített Mária-oltár diszelgett, s a Mária-ünnephez méltóan a közönség Mária-dala volt a nyitány. Balogh Margit kedvesen csengő, áhitatra gerjesztő méltósággal imát mondott az oltár előtt. Majd elbájoló hárfahang gyanánt zendült fel a művészi stílusban megírt és előadott „Ave Maria” Hamar Annus polg. tanárnő ajkáról Pista Vilmos karmester remek kíséréte mellett. A zengő lágy trilláktól a crescendo és decrescendo minden árnyalatáig mesterien kezelt kedves szoprán hang és a megjelenés halálos csendet parancsolt a tulsufolt te-

remben s emelte a lelket a zenithig. Méltó folytatása volt Jurkovits Margit frappáns felolvasása: „Szűz Mária és a keresztény művészetek” címmel, mely ugy tartalomban, mint az előadásban igen szépen sikerült, sok tanulmányt és élvezetet nyújtott. Ezután Mann Gizi szavallta el a „Hétfájdalmu szűz” című költeményt. Mélyen átértett hanghordozás, a drámai részleteket kidomborító előadás, a vallásos motívum szárnyalása lebilincselte mindenkit a remek szavallat közben. Hamar Annus és Ferenczy Emi kedves duettje következett harmoniumkíséréte mellett nagy tetszést és sok tapsot aratva. Neubarth László tanár remek beszédéről csak annyit: a szó és szónok hatalmával korbácsolta felszínre a sziv legnemesebb érzelmeit s mindenki egy nemes elhatározás világnézetének jegyében tért haza a közönség után a minden tekintetben magas nívón álló harmadik estélyről is.

P. Máthé Özséb.

Műsoros táncestély.

A helybeli zsidó vallású polgártársaink f. hó 22-én este a „Central” szálloda színházi termében egy minden tekintetben jól sikerült műsoros purimbált rendeztek. A rendezőség mindent elkövetett, hogy az estély jól sikerüljön s célját el is érte, mert a szép számban megjelent közönség — melynek sorában az itt élő három nemzet szép számmal volt képviselve — az ügyesen összeállított műsor számjait nagy élvezettel hallgatta végig.

Az első szám a helybeli 92-ik gyalogezred zenekarának precíz előadott nyitánya volt.

Ezt követte a rokokó-tánc, amit nagy ügyességgel a következő kisleányok és fiuk lejtettek: Seiler Leona, Junger Olga és Róza, Gleichmann Róza, Berkovics Mancsi, Löwy Margit, id. Ábrahám Ernő, ifj. Ábrahám Ernő és Stern Imre.

A 3-ik szám „Az utolsó szó” című dialog volt, amit Goldmann Rózsika és Vas Lilike adott elő hivatásos színészeket is felülmúló rutinnal. A dialog nagy derűtséget váltott ki a közönségből, amely lelkes tapsal jutalmazta a szereplőket.

Rövid szünet után a 92-ik gyalogezred zenekarának tagjai csillogtatták meg művésztüket. A „Quartett” viharos tapsot aratott.

Ezt követte Goldmann Rózsika táncszáma (Keleti jelenet). A közönség kellemes meglepetéssel konstataálta, hogy ez a szám is az estély fénypontja s a műkedvelőktől elvárható művészetben jóval felül álló volt. A sok bájjal, keccsel s plasztikus elevenséggel előadott táncszám frenetikus tapsot váltott ki a közönségből.

Majdan Hammermann Sárika énekszámát következett. A gyulafehérvári vendég kellemes, tisztán csengő hangján kuplékat („Poftim flori” c. román és az „Obsitos” c. operettből magyar dalok) adott elő nagy precizitással. A közönség megújraza a művészi rutinnal előadott számot.

Végül a „Nymphák tánca” zárta be az estély nívós programját. Ez a szám is kellemesen lepte meg a közönséget, amely elragadtatással élvezte a plasztikus tánc szépségeit. A nymphák megszemélyesítői Lobstein Licike, Tolnai Lili, Nussbaum Irénke, Farkas Rózsika és Kohn Bella voltak. A tánc jelenetei festői látványt nyújtottak. A faun hű maszkja és tánca szintén fokozta a sikert. Szünni nem akaró viharos taps volt jutalmuk. Egy kis szünet után kezdetét vette a tánc, amely csak a hajnali órákban ért véget.

Zsidó vallású polgártársaink eme kitünően sikerült estélye is igazolta, hogy városunkban a békés egyetértés és az itt élő különböző nemzetek egymásrautaltságának felismerése ép úgy, mint a régmúltakban, ma is megvan és fent áll. Az ott megjelent különböző nemzetű és vallású közönség egy kellemesen eltöltött estély emlékeivel tért haza a hajnali órákban.

Riporter.

NAPI HIREK.

— A szászvárosi ipartestület közgyűlése — miután f. hó 23-án a tagok nem jelentek meg az alapszabályokban előírt számban — f. hó 30-án (vasárnap) a már közölt tárgysorozattal a városház tanácstermében fog megtartatni, tekintet nélkül a megjelenendő tagok számára.

Hargas az disznyóláb.

Akkor fogyjon ki a pénz zsebéből,

Mikor az tengerből is a fővény kifogy.”

A Kaszkarigó Jancsi verselésének volt célja, mert ő azért száraz cipókat kapott, de hogy az ő követői mi célból verselnek, azt nem tudom megérteni. Azt meg épen elképzelni sem tudom, hogyan alapíthatott egy újabb magyar irodalmi iskolát. Ő egyszerű cigány volt és régen meghalt, de hát a remekírók műveikben örökké élnek.

Annyit látok, hogy a mai romániai Erdélyben legalább is két annyi költő támadt, mint a mennyi a régi nagy Magyarországon volt. Egy csekély részét respektálom és elfogadom, de jó nagy részét a pokolba kívánom azért, mert írásaikkal elijesztik és elidegenítik az olvasókat az irodalom-pártolástól. Szépirodalmi közlönyeink és folyóirataink sorra bukogatnak meg, mert az olvasó közönség nem képes bevenni azokat a szörnyűségeket, melyeket valami izmusnak nevezett iskola kezdeményezői erőnek-erejével akarnak a fejébe verni. El nem tudom képzelni, hogy egészen ép elméjünek látszó férfiak és nők, hogyan tudnak olyan kifocamodott Kaszgarigó Jancsi

nyelven költeményeket izzadni, melyeket akár előlrol hátra, akár hátulról előre olvassunk, egyre megy.

Példákat nem akarok idézni, mert nem akarom magát az ügyet személyes polémiák ingerült hadakozásával keseríteni. Jól megértik azt így is azok, akik a képzett irodalmi haladás nevében, talán egészen gyanutlanul, ennek a szerencsétlen irányzatnak hódolva, bolondulnak és bolondítani akarnak.

Hajdan a nyelv- és irodalom professzora kipellengérezte a semmitmondó frázisokat s elrettentő példaként sorozat-példákat gyűjtött és tárt elének. Jól mulattunk rajtuk, sőt be is tanultunk belőlük sokat. Most remek művek kezdnek lenni az értelmetlen frázisokból tákolt írások, melyek annál remekebbek, minél kevésbbé lehet megérteni azokat. Ma a szárnyas szikla, kövér villám, ugró csiga, drótozott levegő, átlátszó föld olyan remek jelzők, melyeket csak bámulni szabad. A mai némely versek olvasásakor úgy rémlik az embernek, mintha azokat hajdan a „Borsszem-Jankó” csodabogarái közt olvasta volna. Pedig csak suggestió.

Ne csodálkozzunk azon hogy az erdélyi

olvasó-közönség nem szaporodik s egyes irodalmi vállalatok nem tudnak zöldágra vergődni, mert annak egyik kézenfekvő oka ez az ujabban lábrakapott irányzat, amely érdekelheti a kezdeményezőket, akik irnak, de nem érdekli az olvasókat, akik fizetnek.

Ha a háborúnak az is egyik következménye kell legyen, hogy egyszerre új irodalmi irányzatok és iskolák keletkezzenek, akkor ezt talán nem az olvasó közönségen kellene kezdeni, hanem az iskolában, mert a mai olvasó közönséget az iskola nevelte és ez egyszerre el nem hagyhatja azokat a tanokat, melyekbe belenevelődött. Mig az új irodalmi iskola magának új olvasóközönséget nevel, addig minden átmenet nélkül, csak az új divat kedvéért, az olvasó közönség értelmét egyszerre megtámadni, olyan semmiskedés, mely nem illik okos emberekhez, mert annak is igaznak kell legyen, hogy nem a közönség van az irodalomért, hanem az irodalom a közönségért. Az irodalmi újítóknak minden időben keserves kenyerük volt, de mai elesett irodalmi és társadalmi állapotaink közt fölnyenes fellépésük egyszerűen nevetséges. Intelligens társaságokban mint csodabogarakat ol-

LÖW KÁROLY illatszertára
Orăștie-Szászváros. Raktáron:

Illatszerek, extrais, toilette vizek, eau de cologne, pipere szappan, hajvizek, arc- és hajpuderek, gyógyszappanok. Fej-, fog- és körömkefék. Fej-, haj- és körömpópolási valamint higiénikus kozmetikai cikkek, kötszerek, gummi áruk, fényképészeti cikkek stb. 163 9—

A „Transsylvania”

szálloda éttermében minden este
**Pista Vilmos elsőrendű zene-
karával hangversenyez.** 197 2-4

— **Áthelyezés.** Antinogen Baloleanu dévai h. pénzügyigazgatót a pénzügyminiszter Bukarestbe helyezte át.

— **A dévai iparművészeti iskola fejlesztése.** A dévai iparművészeti iskola, mely értékes és az ipar szempontjából szinte hézagpótló működését az idei tanévben 30 tanulóval megkezdte, még ez évben egy modernül felszerelt kovács és lakatos műhellyel fog gazdagodni, mely a tanuló ifjuság rendelkezésére fog állani. Tekintve, hogy a tanulók felzárkózásának száma megkötött, a jövő tanévre előírás szerint csak 30 tanulóval vehetnek fel többet az idei contingensnél. Így azok, akik gyermekeiket e pályára szánják, üdvös, ha még idejében gondoskodnak arról, hogy a felvétel gyermekeik részére biztosítottassék.

— **Halálozások.** Még mindig öl a háború. Még borzalmi nem enyésztek el a szenvedő emberiség elől. A béke zsenge rügyei még alig bontakoztak ki s a háborúnak újra halottja van. Ziegler János helybeli közműves szíjgyártó mester f. hó 22-ről 23-ra virradó éjjel felakasztotta magát. Tettének okát egyedüllétének és a mostani életviszonyok felett való elkeseredésének tudják be. — Ugyanakkor ragadta el körünkben a kérelhetetlen halál Dörner Antal helybeli fodrászmester szeretett leányát, Zsenikét. Temegetése f. hó 24-én a város közönségének nagyszámú részvétele mellett ment végbe. A nagyszámú rokonságon kívül a congreganista nőegylet és a róm. kath. daleylet női tagjai is elkísérték utolsó útjára. — F. hó 26-án helyezték örök nyugalomra özv. Jalhnét, született Hutter Luizát, nagyszámú ismerőseinek részvétele mellett.

— **Ipartestületek helyett szakmai szövetségek.** Az a sajnálatos jelenség, amely az utóbbi időkben lezajlott ipartestületi választásokon politikai szempontok felszínre hozásával illuzióriussá tette ezeket a fontos szervezeteknek működési lehetőségét, arra kény-

szertit a csatolt területek kézműiparosságát, hogy veszendőbe indult egyetlen általános gazdasági szervének pótlásáról még annak életében gondoskodják. A csatolt területek ipari gócpontjai szakmai szindikátusok alakításával oldják meg a súlyos problémát. A Trancu Iasi szindikátusi törvény alapján alakult szakmai szindikátusok ugyanis a gyakorlatban kitűnően beváltak. A nagy aparáttal folyó országos szervezkedés célja, hogy ezekből a városokként és szakmák szerint megalakult szindikátusokból alakítsa meg a maga általános szervét, az Erédlyi-Bánsági Iparosok Szövetségét. Az országos szövetség legteljesebb propagálója a Kolozsváron megjelenő Iparosok Lapja, mely a kérdéstről írott kimerítő beszámoló kapcsán teljes egészében leközli a Trancu Iasi szindikátusi törvényét.

— **A helybeli ref. és róm. kath. szomszédságok együttes műsoros táncestélye** — amint beavatott helyről értesültünk — e hóban, husvét másodnapján tartatik meg a „Magyar Kaszinó” összes emeleti termeiben. A részletes műsort s egyéb tudnivalókat jövő számunkban fogjuk leközölni. A próbák javában folynak s a jelekből ítélve újra egy nagyon kellemes estélyben lesz része a közönségnek.

— **Halálozás.** Máyer Dénes, Máyer János fg. tanár fia, f. hó 19-én hosszas szenvedés után, 22 éves korában meghalt Budapesten.

— **A szászvárosi róm. kir. adóhivatal közleménye.** Felhívatnak az adózók, hogy az 1924. január hó 15-én esedékessé vált első évnegyedi adótartozásukat esetleges megelőző évi hátralékkal együtt legkésőbb 8 nap alatt okvetlenül fizessék be, mert ellenesetben a tartozás végrehajtás útján fog behajtatni.

— **Éjjeli inspekción e héten** (március 31-én reg. 6 órától április 7 reg. 6 óráig) a Vlád-féle gyógyszertár tart. — Éjjeli harang működik!

vassák fel azokat a kényszeredett iratokat, melyeket az ismus írók nyomdafesték alá szűlnek.

Végtelen együgyűségnek tartom az erdélyi — kizárólag ifju — nemzedéknek azon minden ok nélkül való erőlködését, mellyel megvetve minden ős hagyományt, úgy akarnak újítók lenni, hogy erőnek-erejével, minden szükség nélkül, sőt szükség ellenére, valamely új irodalmi izmus-iskola bajnokaivá akarnak szegődni s nem látnak tul az orruk s nem veszik észre, hogy az az izmus-iskola már azért sem lehet magyar, mert annak képzelt kezdeményezői egy budapesti zugkávéház szegletasztalánál nyafognak s többnyire részeg fővel a fizető pincér számlócéduláinak hátára írják azokat az izmus nyaktekert verseket. Nem veszik észre, hogy azon versek tenorja nem a magyar genius gyökeréből, hanem az internacionale büzhödt pocsolójából fakadnak. Soha sem kérdik meg maguktól, hogy mi szükség van ezen extravagáns hóbortra és mi indokolja az ok felépését. Nem veszik észre, hogy az a bakterium legfőképpen az ugynevezett elszakított területeken ütötte fel fejét s ha így haladunk, rövid időn belül megemészti ezen területeken a magyar irodalmat, mert a jóízű olvasók elfordulnak tőle s magukra hagyják az izmust, hadd dühöngjék ki magát a saját költésén és ne a magyar olvasóközönség bőrén.

Még épen csak az hiányzott nekünk, hogy nyelvünket és irodalmunkat is ilyen semmisítő irányzatok támadják meg s bábeli zavarral kezdjék elzárni a jóindulatu olvasók elől. Az kell nekünk, hogy külön irodalmi és külön néprajzi irodalmunk támadjon, akkor csakugyan vessünk keresztet magyarságunkra s hálásan köszönjük meg annak az internacionale kölyök társaságnak, mely eléri célját s a maga képére teremtett új izmus-iskolával nyelvünket összezavarja s a mellett az olvasókból kiöl mindent, ami nemzeti.

Ezen téma felett nem akarok vitatkozni, mert nem érzem magamat illetékesnek az új vagy régi irodalmi iskolák felett pálcát törni. Én egyszerűen mint olvasó jelentkezem s ezen a címen azt vallom, hogy a nyelv és irodalmi viszonyok taglásához nemcsak az íróknak, de az olvasóknak is joguk van. Abba is megadással belenyugszom, hogy nagyon nagy könyv telnék ki abból, amit mi olvasók nem tudunk, de azt mégis mi tudjuk jobban, hogy mit értünk meg és mit nem, azt pedig engedjék meg nekünk az író urak és irodalmi hölgyek, hogy amit írásaikból meg nem értünk, azt nem is olvassuk s azokért nem is fizetünk. A szerkesztő uraknak sem válik nagy előnyére, ha olyan írásokkal töltik meg folyóirataikat, melyek az olvasó közönségnek szanszkrittul vannak.

Csikszereda.

T. Nagy Imre.

— **Balla Frigyes festőművész képzőiskolája a Zsilvölgyében.** Balla Frigyes aradi festőművész képzőiskolát rendez a Zsilvölgyében. Az első kiállítás a napokban nyílt meg Petrozsényben. — Itt említjük meg, hogy Lenhard Emil petrozsényi kiállítása alkalmával 5 képet adott el és 2 képet festett. Lenhard legközelebb Lupényban rendez tárlatot festményeiből.

— **Gőzfürdő hölgyeknek** április 3-án és bármely 1-je vagy 15-ike utáni első csütörtökön. Gőzfürdő uraknak bármely szombaton délután. Kádfürdő bármely csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt.

— **A péksütemények sületlensége.** Városunkban gyakran előfordul, hogy egyes péksütemények sületlenül kerülnek a közfogyasztás asztalaira. Mintával igazolt panaszok alapján felhívjuk azokat a pékmestereket, akik nem sütik ki szabályosan készítményeiket, hogy óvakodjanak ezt gyakorolni, mert feljelentés esetén szigorú büntetésben lesz részük. Hatósági ellenőrzés figyelmét is felhívjuk eme panaszokra.

— **Az ebzárlat még fennáll s éppen ezért figyelmeztetjük az ebtartó gazdákat,** hogy kutyáikat az utcára ne engedjék, mert — amint már sokan megjárták — pénzbüntetéssel sújtatnak.

— **Mitől javul a tej?** A „Magyar Nép” írja: A tehének teje nem egyforma minőségű: egyiké vízesebb, másiké zsirosabb tartalmu. Némely tehén teje olyan híg, mintha csak vízzel megsaporították volna, amely tulajdonság a gazdát ártatlanul keverheti bele a hamisítás gyanujába. Ezen a bajon legtöbbszörre a takarmánnyal lehet segíteni, mert a takarmány minősége nemcsak a tej mennyiségét, hanem minőségét is befolyásolja. Amely tehéneknek sok vizet tartalmazó tejük van, keverjük abrakukba zabot. Már tehenenként és naponként félkilógramm zab etetésének is nagy láttatja van, mely fokozódik, ha az adagot megkétszerezzük, a tej zsirosabb és ízletesebb lesz. Többet is tejelnek a tehének, sőt még a husukban is nagyon megjavulnak. A zabot az abrakba nyersen és darátlanul kell keverni, hogy a tehének a hosszabb rágás következtében a nyállal minél jobban összevegyithessék és ezáltal a megemésztésre alkalmasabbá tegyék.

C. ZOBEL

Alapítva **divatkereskedés** Alapítva
1893. 1893.

ORÁSTIE—SZASZVÁROS.

A tavaszi szezonra való

harisnyák

olcsó és elismert
jó minőségben

megérkeztek

és állandóan minden
szinben kaphatók
20 L-től 155 L-ig.

Tisztelettel: **ZOBEL C.**

147 12—12

divatkereskedő.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon barátainknak és polgártársainknak, valamint boldogult jó leányom barátnőinek, a rózsafüzértársulat- és a róm. kath. dalárda tagjainak, kik részvételükkel és a temetésen való közreműködésükkel tiszteltek meg, ez uton is hálás köszönetet mond a gyászoló *Dörner család.*

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

L. I. G. Krajova. Hozni fogjuk. Üdv.

Dr. Sch. Á. Arad. Lapot ápr. 1-ével megindítottuk. Üdv!

ERZSÉBET MOZI
 a „TRANSYLVANIA“-ban.

Ma vasárnap, március 30-án
 délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor

Rendkívüli esemény!

Ifj. MEDARDUS

A világ legszebb filmje.

Schnitzler Arthur drámája 2 részben, mind a két rész egyszerre leadva. Monumentális történelmi film, rendezték Vajda László és Kertész Mihály.

Főszereplők: **Eszterházy Ágnes grófnő, Neufeld Jenő** (a Max öccse), **Várkonyi Mihály, Szőregy Gyula.**

Ezen film dicsérete csak annak profanizálása volna. Ezt nem lehet más művel összehasonlítani. Kvalitásainak kiemelésére új jelzőket kellene kitalálni, az eddig ismertek itt törpének és silánynak bizonyultak, mert ezen film minden dicséreten felül áll.

APOLLÓ MOZI

a „CENTRAL“ színház-termében

Ma vasárnap, március 30-án
 délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor

A szegény császár.

Regény a szabad kőművesek történetéből 5 felvonásban. 2022 méter.

E ragyogó kiállítású film egy bájos szerelmi történet kapcsán elvezet a szabad kőművesek titokzatos világába.

Ezenkívül

egy gyönyörű kiegészítő kép.

A zenét most és ezután mindig **Pista Vilmos** zenekara szolgáltatja.

+++++

Vigyázat!

Vigyázat!

Ne kerülje el figyelmét, hogy az

ARANY HÁLÓ

című szenzációs társadalmi dráma csak egyszer látható 5 nagy felvonásban **csütörtökön, április hó 3-án.**

A főszerepben: Charles Willy, Kaiser Charlotte, Perry Andr. Ezenkívül:

A vörös malom.

Kalandor történet 5 felvonásban. A főszerepben Aud Egede Nissen.

Eladó egy alig használt, olajtengelyű fekete hintó és egy pár finom lószerszám. — Értekezhetni **Schuleri Károlynál.** 203 1—2

Eladó ház. Szászvároson, Berényi-utca 18-a. sz. alatti ház eladó. — Ugyanott egy jókarban lévő ébenfekete, rövid keresztthuros Bösendorfer zongora eladó. 205 1—2

Eladó egy gőz által melegítő (Calorifer) készülék, amelylyel a testnek egyes közbélyes részeit gyógyítani lehet. Bővebb utasítást **Ilies Petru, Orăștie, Régiposta-utca 2. sz. 196 2—2**

Medgyesi különféle fajszőllő-oltványok

ez évben is bármely mennyiségben kaphatók:

Kartmann Dániel-nél
 Szászváros, Berényi-utca 25. sz. 206 1—2

Eladó ház. Szászvároson, Berényi-utca 25. sz. alatti ház (3 szoba, 2 konyha, istálló, csür, nagy kert stb.) szabad kézből eladó. — Bővebbet ugyanott. 193 3—3

Margel Vilmos

órák és ékszerész Orăștie.

Dúsan felszerelt raktárában mindenféle arany-, ezüst- és nickel-órák, ékszerek, gyűrűk, valamint lakodalmi ajándéknak alkalmas

diszmutárgyak nagy választékban kaphatók.

Törött aranyat és ezüstöt napi áron vesz. 187 5—12

T. C.

Van szerencsénk a tisztelt vendéglős és korcsmáros uraknak, valamint a t. közönségnek tudomására hozni, hogy **Szászvároson, Str. Mihai Viteazul (Országut) 74. szám alatt**

sörnagyraktárt

létesítettünk, hol a közkedvelt söreink: a világos „**Ursus**“-sör, valamint a barna „**Hercules**“-tápsör hordókban és palackokban állandóan friss minőségben kaphatók.

A sörnagyraktár vezetésével **Kartmann Dániel** urat bíztuk meg.

Törekvésünk lesz, legjobb minőségű söröket előzékeny kiszolgálás mellett forgalomba hozni. Teljes tisztelettel:

Czell Frigyes és Fiai, Dr. Czell Vilmos csoport:
Sörfözde Cluj-Kolozsvár. 198 2—2

Nagy meglepetések vannak a ruházkodás terén, mert

Lówy Sándor versenyáruháza

Petroșeni-ben

a saját szabóságában egy olyan osztályt létesített, ahol a következő áron már elsőrendű **kész ruhát** lehet kapni **ugyanolyan** kiállításban, mint a rendelt ruha.

És pedig:

Szines strapa öltöny	—	—	—	—	930.—	Lei
Nyári sport öltöny	—	—	—	—	1250.—	”
Brassói cheviott öltöny	—	—	—	—	1450.—	”
Divat öltöny szövetből	—	—	—	—	1900.—	”
Sötétkék és fekete cangarn öltöny	—	—	—	—	1700.—	”
Mérték után rendelt öltöny divat cangarnokból circa 400 mintában	—	—	—	—	2450.—	”
Salon öltöny mérték után	—	—	—	—	2700.—	”
Csikos nadrág	—	—	—	—	350.—	”
Munkás nadrág igen erős	—	—	—	—	210.—	”
Bricses nadrág erős struks	—	—	—	—	330.—	”

Továbbá bárki részére saját műhelyemben készítek elsőrendű ruhát hozott szövetből **600.— lei-ért.**

Óriási választék női és férfi ruhaszövetekben **versenyen kívüli olcsó áron.**

Kiváló tisztelettel:

152 11—

Lówy Sándor versenyáruháza Petroșény.